

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2174/20
3.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, Весне Дамјановић и др Драгице Попеску, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Дугошија, адвокат из Жабара, ул.Кнеза Милоша бб, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Славиша Павловић, адвокат из Велике Планае, ул.Момира Гајића бр.4/А, ради утврђења права својине, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Основног суда у Великој Плани П 154/16 од 18.11.2019. године у седници већа одржаној дана 3.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе парничних странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани П 154/16 од 18.11.2019. године у ставу један а), један в), два а), два б), као и у ставу трећем и четвртом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Великој Плани П 154/16 од 18.11.2019. године у ставу један б), тако што **СЕ ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА** тужбени захтев тужиле па **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужена ББ да тужилци АА, на основу њеног тековинског удела од 1/2 вредности изведених грађевинских радова на адаптацији постојеће куће чатмаре (бетонирању подова, постављању плафона, прекривању крова и увођењу телефонског прикључка), 1/2 вредности изведених грађевинских радова на постављању две чесме у дворишту, хидрофора и бетонирању тротоара, све на кп.бр. ... КО ... исплати износ од 35.741,84 динара са законском затезном каматом почев од 14.12.2017. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, док се преко досуђеног износа до траженог износа од 47.860,50 динара, а за износ од 12.118,66 динара, са припадајућом законском затезном каматом, тужбени захтев тужиле одбија као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Основног суда у Великој Плани П 154/16 од 18.11.2019. године па **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 428.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, док се захтев тужиље за исплату законске затезне камате на трошкове парничног поступка за период од 18.11.2019. године па до наступања услова за извршење, одбија као неоснован.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи наканди трошкове другостепеног поступка у износу од 6.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је као несоснован првопостављени тужбени захтев тужиље из поднеска од 15.7.2019. године који гласи: Ia) обавезује се тужена ББ из ... да тужиљи по основу њеног тековинског удела од 1/2 вредности на непокретности, и то саграђеној породичној стамбеној згради - кућа габарита по основу 10,00 x 6,5 метара, која се састоји од приземља и поткровља и пољског ВЦ, све на кп.бр... КО ..., исплати износ од 1.233.498,77 динара, са законском затезном каматом на наведени износ почев од 14.12.2017.године, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, Ib) обавезује се тужена да тужиљи на основу њеног тековинског удела од 1/2 вредности изведених грађевинских радова на адаптацији постојеће куће чатмаре (бетонирању подова, постављању плафона, препокривању крова и увођењу телефонског прикључка) и 1/2 вредности изведених грађевинских радова на постављању 2 чесме у дворишту, хидрофора и бетонирању тротоара, све на кп.бр... КО ..., исплати износ од 47.860,50 динара са законском затезном каматом на наведени износ почев од 14.12.2017. године до исплате, у року од 15 дана од правноснажности пресуде, обавезује се тужена да тужиљи преда у власништво и државину 1 дрвену кацу од 200 литара и једну дрвену кацу од 100 литара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, под а) усвојен је првопостављени тужбени захтев тужиље из поднеска од 15.7.2019. године и обавезана тужена да тужиљи по основу њеног тековинског удела од 1/3 вредности покретних ствари и то: 4 дрвене тапациране столице, вредности 5.400,00 динара, један шпорет на чврсто гориво „Алфа Плам Брање 7“ вредности 25.500,00 динара, један сто за ТВ димензија 65 x 40 цм вредности 3.900,00 динара, једног замрзивача „Ободин“ од 410л, сандучар, вредности

8.650,00 динара, једног ормара за одело са уграђеним огледалом и чивилуком, вредности 6.200,00 динара, једног сточића дрвене боје 120x50 цм вредности 3.500,00 динара, табуре, вредности 14.200,00 динара, једног кухињског дрвеног стола на развлачење димензија 10x0,70 метара вредности 6.100,00 динара, једног електричног ножа за сечење хлеба марке „Северин“ вредности 1.250,00 динара, 4 украсна керамичка тањира вредности 2.000,00 динара, једне кристалне чиније вредности 1.500,00 динара, 2 кристалне чаше од 2 дцл вредности 1.200,00 динара, једне емајлиране тепсије вредности 530,00 динара, 4 урамљена гоблена ручни рад-2 Мртва природа, 1 Моја сестра спава и 1 Руже, димензије 50x40 цм, вредности 9.200,00 динара, 2 лустера стаклена са једном куглом вредности 1.800,00 динара, 1 грађевинска колица вредности 2.200,00 динара, исплати износ од 31.193,33 динара са законском затезном каматом на наведени износ почев од 23.1.2017. године до исплате, под б) одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле по основу њеног тековинског удела од 1/3 вредности покретних ствари и то: кухиње која се састоји од кухињских елемената, једног радног стола и 6 висећих делова са дводелном судопером са додатком за одлагање судова, једног кухињског стола са 2 дрвене тапациране столице, једног електричног шпорета марке „Артур Мартен“, једног шпорета на чврсто гориво „Смедеревац“, једног фрижидера марке „Раде Кончар“, једне витрине, једне дрвене сталаже, једног стола за ТВ, једног плакара за обућу, једне веш машине „Еида“ ЕИ Ниш, 2 фотеље, једног регала дужине 3,5 метара, једног ТВ ЕИ Ниш у боји 51 цм, 2 радио апарата, (један ЕИ Ниш и један радио са касетофоном), једног усисивача „Слобода,, Чачак од 1.000 вати, једне грајалице „Препород“ Пожаревац, једне грејалице плаве боје, 2 теписона и то један 3,50x4 метара браон беле боје и један 6x3,50 метара браон беле боје, једног теписона 3x3 м браон беле боје, једног тепиха 3,5x3 метара црвене боје, једног тепиха 2x2,5 м браон боје, једне пластичне гарнитуре за седење беле боје, (која се састоји од једног стола и 3 столице), једне гарнитуре од прућа која се састоји од једног стола и 8 столица, једне угаоне гарнитуре која се састоји од двоседа и троседа, једног двоседа, 2 кауча на развлачење браон боје, једне витрине браон боје, 3 хоклице, једног стола кухињског-дрвени чајни, 2 електрична млина за кафу марке „ВЕР“ Горњи Милановац и други Немачке производње, једне електричне пегле, 20 дубоких тањира, 20 плитких тањира и 2 мала тањира порцуланских, 2 порцуланска сервиса за кафу, једне гарнитуре за колаче керамичке, 2 дрвена сталка за зачине са керамичким кутијама на зиду, једне шерпе од 20 литара емајлирана, једног лонца од 10 литара емајлираног, 10 шерпи по 3 литара емајлиране, једне дрвене кутије за хлеб, једне кухињске гарнитуре кашика, 5 кристалних чинија, једног кристалног бокала, 5 кристаних ваза, 2 кристалне чаше, 2 керамичка свећњака и једног дрвеног бара од ламперије, 80 литара флаширане ракије у бару, 6 комплетних нових постелина памучних шарених за један лежај, 3 шарена ћебета за један кауч, један јорган синтетички за један кауч, 4 јастука перјана, један лонац за маст емајлирани од 50 литара, 3 тепсије емајлиране, 10 хекланих столњака ручни рад, 10 памучних пешкира за купање дужине по 1 метар, 10 памучних пешкира дужине 0,5 метара, 8 малих јастука, 2 прозорске завесе, један лустер са једном куглом, једно пластично буре од 200 литара, једно пластично буре од 180 литара, 3 пластична бурета по 60 литара, 2 црева за заливање по 20

метара, 2 ваге за мерење кухињске, једна руска пумпа за воду, 3 мкв пвц плочица зелених, 2 крмаче по 200 кг, једна коза, једно прасе од 60 кг, једно прасе од 20 кг, 12 кокошки, 5 пловки, један ћуран, једна комода за књиге, један соковник, 2 женска бицикла, једне електричне косачице за траву, 6 бокала за воду, 2 даске за пеглање, те да исплати противвредност ових ствари са законском затезном каматом од 23.1.2017. године од дана извршеног вештачења до исплате. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен евентуални тужбени захтев тужиље из поднеска од 15.7.2019. године и утврђено да је тужилца сувланик са уделом 1/3 по основу заједничке тековине са сада покојним ВВ, правним претходником тужене, на бр.1 стамбеној згради-кући која се састоји од приземља и поткровља габарита у основу 10x6,5 квм, са помоћном зградом (пољски ВЦ) све саграђено на кат.парцели ... КО ... у потезу ... и са потребном површином земљишта за коришћење објекта у површини од 47 квм и то дела парцеле кп.бр... КО ..., а који део чини према налазу и скици вештака геометра Трифуновић Слободана од 15.5.2013. године растојање између детаљаних тачака ближе наведених у том ставу а која је укупне површине 9,26 ари, све уписано у ЛН бр. ... КО ... на име тужене са уделом од 1/1, што је тужена дужна признати и трпети и тужилци предати у судржавину и супосед наведене непокретности, дозволити тужилци да се по основу ове пресуде укњижи код Службе за катастар непокретности као сувласник са наведеним уделом на стамбеној згради – кући и као сукорисник наведене кат.парцеле, све у року од 15 дана. Ставом четвртим изреке, преко досуђеног удела од 1/3 на описаним непокретностима из става 2 пресуде па до траженог 1/2 удела права власништва на непокретностима описаним у изреци другостепене пресуде, тужбени захтев тужиље је одбијен као неоснован. Ставом петим изреке обавезана је тужена да тужилци надокнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 422.100,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.11.2019. године, као дана пресуђења па до коначне исплате у року од 15 дана.

Против наведене пресуде парничне странке су благовремено изјавиле жалбе из свих законом прописаних разлога, и то тужилца побијајући пресуду у ставу један а), б) и в) изреке, у ставу два б) изреке, ставу трећем, четвртим и петом изреке а тужена побијајући пресуду у ставу два а) изреке, у ставу трећем и петом изреке.

Апелациони суд у Београду је испитао првостепену пресуду у границама законских овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 и 55/14 са свим изменама и допунама) па је оценио да је жалба тужилца делимично основана а жалба тужене неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 ст.2 тач.1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Изрека пресуде је јасна и разумљива, непротивречи себи ни разлозима датим у њој, а у образложењу пресуде је наведено довољно разлога о свим битним чињеницама па се њена

правилност и законитост могу испитати, због чега се неосновано жалбеним наводима парничних странака указује да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и сада пок. ВВ засновали су заједницу живота 1977. године, најпре као ванбрачни а затим и као брачни партнери. Током трајања заједнице живели су у кући која се налази на парцели ... КО ..., на којој се налазила још једна стара кућа у којој су живели ВВ родитељи. Родитељи пок. ВВ су поседовали две њиве површине од по 20 ари, нису били корисници пензије, већ су се бавили пољопривредом и чували стоку. Тужиља и сада пок.ВВ су живели одвојено у засебној кући и одвојено се хранили од родитеља, тј.живели су у одвојеном домаћинству. Ову парцелу је ВВ наследио од својих предака и за време трајања заједнице са тужиљом заједничким средствима изградиле су један стамбени објекат, пољски ВЦ и шупу и адаптирали већ постојећу стару зграду, те су купили и покретне ствари које су предмет спора. По престанку брачне заједнице 2000. године, пок. ВВ је личним средствима уредио под терасе на стамбеном објекту, увео је двотарифно бројило, поставио ламинат и керамичке плочице, поставио гелендере и у потпуности оспособио за становање поткровље стамбеног објекта. У периоду од 1977. године до 1985. године тужиља није била у радном односу, у заједницу није унела неку своју посебну имовину, вредне непокретности и сл., није остваривала приход из радног односа, већ се бавила кућним пословима, спремањем хране и одржавањем хигијене, а такође није обављала ни пољопривредне радове. Сада пок. ВВ је од заснивања заједнице живота са тужиљом, једно време радио приватно за надницу, до 1977. године радио је у биоскопу на пословима кинооператера, а 1979. године засновао је стални радни однос у тадашњем ... До 1985. године супружници нису стекли заједничку непокретну имовину, а изградња предметног стамбеног објекта на парцели ... почела је тек када је тужиља засновала радни однос (1985.). За градњу куће супружници су заједнички набавили грађевински материјал, и то цемент за кућу су платили од тужиљине уштеђевине од две плате и регреса, док је њен сада пок.супруг подигао код свог предузећа два кредита којим су купљени монта, цреп и блокови, као и једна топола за грађу. Кућу је зидао њихов кум, ГГ, коме нису плаћали наднице. У току зидања куће тужиља је била у радном односу, а поред тога је спремала ручак и радила све кућне послове и помагала углавном код истовара и додавања материјала мајсторима. Сада пок. ВВ је био у радном односу приликом изградње куће а обављао је и све физичке послове, укључујући како рад са мајсторима док се кућа градила и на тај начин што је бесплатно и он радницима помагао када им је требала помоћ. Тужиља и пок. ВВ су се бавили у том периоду пољопривредом и то одгајањем стоке углавном за личне потребе уз обраду имања које је власништво родитеља сада пок. ВВ. Иначе, пре изградње стамбеног објекта на истој парцели су од заједничког рада и средстава изграђени пољски ВЦ и шупа. Родитељи сада пок. ВВ, иако су живели у истом дворишту, ни на који начин нису допринели изградњи стамбеног објекта. ВВ отац је преминуо 1985. године у време када је почела изградња куће, нити је његова мајка након смрти супруга живела у заједници са

својим сином и снахом већ је све време живела у посебном домаћинству и није учествовала финансијски у изградњи куће. На основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке Љиљане Ђорђевић од 4.10.2017. године утврђено је да грађевинска вредност стамбеног објекта на дан вештачења износи 2.436.797,54 динара, помоћне зграде „чатмаре“ 241.797,00 динара (адаптација 60.514,94 динара), коша 108.831,92 динара, шупе 67.706,60 динара и пољског вца 30.200,00 динара, без вредности накнадно изведених грађевинских радова на спратном делу објекта од 234.272,50 динара, који су изведени након престанка брачне заједнице тужиле и туженог. Утврђена тржишна вредност објеката, према налазу и мишљењу вештака износи 1.147.156,16 динара. Тржишна вредност парцеле ... је 399.960,00 динара, те је укупна процењена тржишна вредност парцеле (која је посебна имовина туженог) и предметних објеката 1.547.116,16 динара. На основу налаза и мишљења вештака Гордане Вучковић, сталног судског вештака економско-финансијске струке од 24.1.2007. године и допунских налаза и мишљења од 14.1.2017. године и од 15.4.2019. године, утврђено је да укупан финансијски и радни допринос у стицању целокупне имовине од стране тужиле износи 37,34%, а пок. ВВ 62,66%.

Полазећи од тако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је ставом првим изреке одбио првопостављени тужбени захтев за исплату 1/2 удела вредности на непокретностима и исплату динарских износа, како је тражено у поднеску тужиле од 15.7.2019. године с обзиром да су грађевинске вредности објеката променљива категорија, да је однос грађевинске и тржишне вредности непокретности знатно различит, с обзиром на економска кретања у земљи, па је закључио да је објективније да утврди сувласнички удео тужиле на непокретностима, које је стекла током заједнице живота са сада пок.ВВ. Овај закључак првостепени суд је донео на основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке из ког произлази да разлика између грађевинске вредности предметних објеката и тржишне вредности објеката, не рачунајући вредност парцеле износи 1.147.156,17 динара (2.294.312,33-1.147.156,16 =1.147.156,17 динара), односно да је тржишна вредност предметне стамбене зграде и помоћне зграде мања за 50% од грађевинске вредности. Из наведених разлога, првостепени суд је и првопостављени тужбени захтев тужиле из поднеска од 15.7.2019. године за исплату новчаног износа по њеном захтеву од 1/2 удела на објектима и накнадно изведеним грађевинским радовима на адаптацији чатмаре, постављању 2 чесме и бетонирању тротоара, одбио као неоснован и одлучио као у ставу I а и б.

Надаље, првостепени суд је усвојио евентуални тужбени захтев сматрајући да је праведно и реално да тужиле, према њеном доприносу од 37,34%, досуди сувласнички удео од 1/3 на предметној стамбеној згради и помоћним зградама имајући у виду да је парцела, на којој су кућа и помоћни објекти саграђени, била посебна имовина сада пок. ВВ те да тужиле по основу стицања у брачној заједници не може постати сувласник те парцеле, па је тужиле признао право коришћења дела кат.парцеле од 47 квм, у границама и мерама из налаза вештака Слободана Трифуновића од 15.5.2013. године, и

одлучио као у ставу трећем изреке побијане пресуде.

Првостпени суд је на основу изведених доказа закључио да је тужиља по основу стицања у браку са сада пок.ВВ стекла и право сувласништва на 1/3 покретних ствари, које су се приликом судског увиђаја 23.11.2016. године, налазиле на лицу места а чија вредност према налазу и мишљењу судског вештака Гордане Вучковић износи 93.580,00 динара, те је тужиљи досудио 1/3 вредности покретних ствари у износу од 31.193,33 динара (93.580,00 подељено са 3, односно сразмерно свом доприносу у стицању заједничке имовине). Са друге стране спорне, првостепени суд сматра да су покретне ствари које су нађене и пописане у домаћинству сада пок. ВВ и његових родитеља 5.3.2000. године, због коришћења, протека времена више од 16 година, (до пописа од 23.11.2016. године) потрошене и обезвређене, због чега је одбио тужбени захтев тужиље за исплату новчане вредности сувласничког удела на 1/2 осталих покретних ствари. При томе је првостепени суд ценио и исказ тужене ББ, која је на питање свог пуномоћника да ли је спремна да тужиљи све ствари које су пописане на лицу места врати, без обзира у каквом су стању, тужена је изјавила да је спремна да те ствари врати у целини. Првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиље и за предају у власништво и државину две дрвене каце, и то једне од 200 литара и једне од 100 литара, јер ове ствари нису нађене у домаћинству тужене приликом пописа 23.11.2016. године, па је закључак суда да су и ове покретне ствари, а које је тужиља добила на поклон од својих родитеља пре 20 и више година, због протека времена престале да постоје, и да је неоснован захтев тужиље да јој тужена те ствари преда у државину па је одлучио као у ставу 1в изреке.

Оцењујући наводе жалбе парничних странака, Апелациони суд налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правило применио материјално право и у потврђујућем делу за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које у свему као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, имајући у виду да је вештачењем утврђено да је тужиља својим радним и финансијским доприносом учествовала у стицању заједничке имовине са 37,34% а њен супруг са 62,66% односно да је тековински удео тужиље приближан 1/3 на предметним непокретностима који су тужиља и покојни ВВ у току трајања брачне заједнице изградили правилно је првостепени суд усвојио евентуални тужбени захтев и тужиљи досудио право сусвојине на 1/3 на саграђеним непокретностима на кат.парцели ... КО ... Имајући у виду да је неспорно да парцела на којој се налазе кућа и помоћни објект представља посебну имовину сада покојног ВВ, правилан је и закључак првостепеног суда да тужиља по основу стицања у брачној заједници не може постати сувласник те парцеле, због чега је тужиљи признао право коришћења дела кат.парцеле од 47 м² у границама и мерама из налаза вештака Слободана Трифуновића од 15.5.2013. године. Правилан је и закључак првостепеног суда да је тужиља стекла и право сувласништва на 1/3 покретних ствари, које су се приликом судског увиђаја 23.11.2016. године, налазиле на лицу места а које је вештак Гордане Вучковић проценила на укупну вредност од 93.580,00 динара, те је

првостепени суд тужиљи досудио 1/3 вредности покретних ствари у износу од 31.193,33 динара (93.580,00 подељено са 3), док су покретне ствари које су нађене и пописане у домаћинству сада пок. ВВ и његових родитеља 5.3.2000. године, због коришћења и протеча времена, више од 16 година, (до пописа од 23.11.2016. године) реално потрошене и обезвређене, па је суд тужбени захтев тужиље за исплату новчане противвредности сувласничког удела од 1/2 осталих покретних ствари, правилно одбио као неоснован. Првостепени суд је правилно одбио и тужбени захтев тужиље за предају у власништво и државину једне дрвене каце од 200 литара и једне од 100 литара, јер ове ствари нису нађене у домаћинству тужене на попису 23.11.2016. године, да су ове покретне ствари, које је тужиља добила на поклон од својих родитеља због протеча времена престале да постоје, и да је неоснован захтев тужиље да јој тужена те ствари преда у државину.

Неосновани су наводи жалбе тужиље којима се оспорава правилност ожалбене одлуке у ставу 1а) изреке за исплату њеног удела на име улагања у изградњу породичне стамбене зграде – куће, која се састоји од приземља и поткровља и пољског ВЦ, све на кп.бр... КО уз указивање да се знатно разликују грађевинска и тржишна вредност непокретности иако тужиља никада није тражила исплату тржишне већ 1/2 грађевинске вредности што представља новчану противвредност тужиљиних улагања на наведеној непокретности, а све с обзиром да тужиља није вршила улагања ради продаје већ ради коришћења истих непокретности али да већ 19 година није у државини, односно не користи наведене непокретности које је све време користио покојни ВВ са туженом.

Породични закон у члану 177 прописује да деобом заједничке имовине у смислу тог Закона се сматра утврђивање сувласничког односно суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини. Поменута законска одредба несумњиво упућују на закључак да се код деобе заједничке имовине не може истицати облигационо потраживање пре него што се утврде сувласнички удели странака у заједничкој имовини због чега је правилно првостепени суд одлучио као у ставу у ставу 1а) изреке.

Неосновани су и наводи жалбе тужиље којима се оспорава правилност ожалбене пресуде у ставу другом б) указивањем да су покретне ствари пре прекида заједнице биле у исправном стању, да парнични поступак траје 19 година, да су те ствари за све време трајања поступка у државини тужене и њеног правног претходника те да је тужиља због тога и прецизирала тужбени захтев у том делу и тражила исплату новчане противвредности ствари сагласно одредби чл. 185 ПЗ којим је предвиђено да предмети домаћинства на којима један супружник након престанка заједнице живота у браку има државину у трајању од најмање три године припада њему искључиво у својину са урачунавањем у његов део, што подразумева да ако један од супружника у дужем временском периоду користи ствар која је служила заједничким потребама оне му се додељују искључиво у својину, да други супружник у том случају не би био оштећен, признаје му се право на новчану противвредност

наведених покретених ствари.

Наиме, предмети домаћинства на којима је један супружник имао државину у трајању од најмање 3 године након престанка заједничког живота припадају му искључиво у својину са урачунавањем у његов део. Други супружник у том случају има право да захтева да му се на осталим покретним стварима досуди одговарајући удео, а да ако вредност тих ствари није довољна да му се исплати разлика у новцу. Међитом, тужилца на којој је терет доказивања у смислу члана 231 ЗПП-а није пружила доказе да јој за наведене ствари припада разлика у новцу, због чега је првостепени суд правилно поступио када је у том делу одбио тужбени захтев.

Неосновани су и наводи жалбе тужилце да је погрешна одлука првостепеног суда којом је одбијен тужбени захтев тужилце за предају у државину дрвене каце од 200 литара и дрвене каце од 100 литара које је тужилца добила на поклон од своје мајке, наводећи да ове покретне ствари приликом вештачења 23.11.2016. године нису нађене у домаћинству тужене с обзиром да покојни ВВ за живота није оспоравао да их је тужилца добила од своје мајке и да се налазе у његовом домаћинству, што произилази из садржине записника од 16.08.2007. године, те да није било разлога да суд не обавезе тужену да их преда тужилци, а уколико иста не би постојала у време предаје, тужена би била у обавези да набави исте такве ствари или исплати њихову противвредност тужилци у извршном поступку. Наиме, имајући у виду да је тужилца постављеним тужбеним захтевом тражила предају индивидуално одређених ствари, и то једне дрвене каце од 200 л и једне дрвене од 100 л, које је добила на поклон од својих родитеља пре 20 и више година, да је несумњиво утврђено да ове покретне ствари нису нађене у домаћинству тужене у попису 23.11.2016. године, односно да су због протеча времена престале да постоје, то је правилно првостепени суд одбио захтев тужилце да јој ове покретне ствари предају у државину.

Неосновани су наводи жалбе тужилце да је у току поступка извршено вештачење од стране вештака економско-финансијске струке Гордане Вучковић на околност висине доприноса парничних странака у стицању заједничке имовине, да је допринос странака дат искључиво на основу висине зараде тужилце и правног претходника тужене, сада покојног ВВ, да вештак није узео у обзир приликом вештачења нити првостепени суд приликом доношења побијане пресуде да је тужилца обављала и све кућне послове за време градње и спремања храну, физички помагала радницима, истоваривала грађевински материјал, помагала у приношењу материјала мајсторима, спремању малтера и друго, јер је покојни ВВ био возач и много времена је проводио ван куће због посла, што се види из изјава парничних странака и саслушаних сведока.

Наиме, из стања у списима-записника са рочишта за главну расправу одржаног дана 12.2.2018. године следи да је тужилца истакла примедбе на налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке Гордане Вучковић,

указујући да радни допринос није правилно утврђен, да се судски вештак на рочишту изјаснила на примедбе тужиље, па како су изнете примедбе отклоњене то се оваквим наводима жалбе не доводи у сумњу стручност датог налаза и мишљења вештака економске струке, посебно код чињенице да тужиља након изјашњења вештака на изнете примедбе није имала нових доказних предлога.

Неосновани су и наводи жалбе тужиље да је у ставу трећем изреке првостепени суд уместо траженог права сувласништва на кп... КО ... по основу изградње објекта на истој, тужиљи признао право сукоришћења на површини од 47 м² ове катастарске парцеле, наводећи да је тако определио површину за коришћење непокретности вештак геометар, да вештак геометар није компетентан, јер то није у његовом домену вештачења да без учешћа вештака грађевинске струке опредељује површину к.п. неопходну за коришћење објекта, те да је по Закону о основама својинскоправних односа тужиља као савестан градитељ куће и помоћних објеката на кп ... КО ... стекла право власништва и на земљишту неопходном за редовну употребу тог грађевинског објекта.

Наиме, имајући у виду да предметна катастарска парцела представља посебну имовину тужиљиног бившег супруга, сада пок.ВВ, тужиља заједничком изградњом предметних непокретности током трајања брачне заједнице са истим није могла стећи сувласништво на предметној парцели, већ јој се могло признати искључиво право коришћења са потребном површином земљишта за коришћење објекта у мерама и границама утврђеним вештачењем од стране вештака Слободана Трифуновића од 15.5.2013. године, на који странке током првостепеног поступка нису имале примедбе, због чега је правилно првостепени суд налаз и мишљење овог вештака прихватио у свему као стручан и објективан, па тужиља у жалби не може са успехом оспоравати чињенично стање које је утврђено на основу овог налаза, у смислу одредбе члана 372 ЗПП.

Неосновани су наводи жалбе тужене да је вредност посебне имовине пок.ВВ око 35% у односу на вредност стамбене зграде, да је утврђени финансијски и радни допринос 62,66%, а да објекат у тренутном стању обухвата и додатну вредност од 234.272,50 РСД на име радова који су изведени након престанка брачне заједнице, те да је ожалбеном пресудом тужиљи на име доприноса у стицању од 37,34% утврђено сувласништво у висини од 1/3 иделаног дела на свим непокретностима које садрже и посебну имовину њеног бившег супруга-вредност парцеле, а фактички и на накнадно увећаној вредности на име комплетно сређеног поткровља и постављаних подних подлога те да би тужиља могла да има само облигационо потраживање спрам свог удела у стицању, и то само на процењеној тржишној вредности изграђеног објекта до тренутка престанка заједнице, а не својину на објекту са накнадно увећаном вредношћу и на посебној имовини правног претходника тужене. Наиме, имајући у виду да је предметна парцела остала у искључивом власништву тужене, док је тужиљи признато само право коришћења дела предметне катастарске парцеле од 47 м², потребне за редовну употребу породичне стамбене зграде, то вредност парцеле правног претходника тужене

није требало ни да буде узета у обзир приликом утврђивања висине доприноса парничних странака у стицању брачне тековине. Такође, околност да је правни претходник тужене вршио улагања на заједничкој имовини након престанка брачне заједнице, не утичу на висину његовог удела у заједничкој имовини, већ тужена има само право да од тужиље тражи новчану накнаду за побољшање, односно увећање заједничке имовине.

Међутим, одлука из става првог б) побијане пресуде се не може прихватити као правилна и законита, јер је заснована на погрешној примени материјалног права, а на коју повреду другостепени суд пази по службеној дужности.

Имајући у виду да је у првостепеном поступку несумњиво утврђено да су тужиља и пок. ВВ на кат.парцели ... КО ... током трајања заједнице живота адаптирали већ постојећу стару зграду тако што су бетонирали под, поставили плафон, прекривали кров, увели телефонски прикључак, поставили две чесме у дворишту, хидрофор и бетонирали тротоар, Апелациони суд супротно становишту првостепеног суда сматра да тужиља, по основу адаптације има право на исплату новчане противвредности изведених грађевинских радова сразмерно свом доприносу у стицању брачне тековине. Стога је овај суд полазећи од налаза и мишљења вештака од 14.12.2017. године, тужиљи досудио новчану противвредност изведених радова у износу од 35.741,84 динара, сразмерно утврђеном доприносу тужиље од 37,34% у стицању заједничке имовине. На досуђени износ суд је тужиљи досудио законску затезну камату почев од 14.12.2017. године, као дана извршеног вештачења до исплате. Преко досуђеног износа, а за износ од још 12.118,66 динара, са траженом законском затезном каматом, тужбени захтев тужиље одбјен је као неоснован.

Како се ни другим наводима жалбе парничних странака не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, на основу одредбе члана 390 и 394 тач.4 ЗПП, одлучено је као у ставу првом и другом изреке.

Међутим, одлука о трошковима парничног поступка заснована је на погрешној примени одредаба члана 153 и 154 ЗПП-а, на шта основано указује тужиља у жалби.

Наиме, по оцени овог суда тужиља поред трошкова досуђених првостепеном пресудом у износу од 422.100,00 динара има право и на трошкове судске таксе на тужбу у износу од 5.900,00 динара, с обзиром да је судска такса законска обавеза која мора да се плати и да се ради о трошку који је потребан за вођење спора, то је, супротно закључку првостепеног суда, без значаја околност да у списима предмета нема доказа о плаћању таксе. Због тога је одлука о трошковима парничног поступка преиначена утолико што су тужиљи, поред износа досуђеног првостепеном одлуком признати и трошкови судске таксе у износу од још 5.900,00 динара.

Осим тога, Апелациони суд сматра да је погрешна и одлука о законској затезној камати на досуђене трошкове парничног поступка. Наиме, долазак туженог у доцњу се подудара са тренутком када одлука суда, којом је он обавезан да накнади парничне трошкове, постаје извршна сагласно одредби члана 333 ст.1. И 2 ЗПП, 324 и 277 ЗОО, а то за собом последично даје право тужиљи као повериоцу да од тужене потражује и затезну камату сагласно одредби члана 277. ст.1 ЗОО. Стога тужиљи законска затезна камата на досуђени износ трошкова парничног поступка припада од дана извршности одлуке па до коначне исплате. Из наведних разлога на основу одредбе члана 401. тач.3. ЗПП-а одлучено је као у ставу трећем изреке.

Одлука као у ставу четвртм и петом изреке донета је применом чл.165 ст. ЗПП-а с обзиром на делимични успех тужиље са жалбом у поступку пред другостепеним судом, а туженој која није успела са жалбом у поступку пред другостепеним судом не припадају трошкови другостепеног поступка.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић